

Tematiskt seminarium

Energi och klimat

Syfte och Agenda

- Ge inblick i olika finansieringskällor på EU-nivå
- Öka kunskapen - få fler att vilja veta mer
- Öppna upp för fortsatt dialog om möjliga finansieringar och projekt
- Seminariet är max på två timmar med en övergripande presentation om kommande EU-program inom området klimat, energi och miljö, med fokus på
  - Utmaningar och möjligheter
  - Mål och aktiviteter
  - Horisontella kriterier och hållbarhetsdimensioner

EU:s fonder och program

Connecting Europe facility

Interreg Sverige-Norge

Digital Europe

Interreg Aurora

ERUF

Jordbruksfond/
landsbygdsprogram

URBACT

Interreg Norra
periferin och
Arktis

Interreg Europe

LIFE

Europeiska
socialfonden

Erasmus

Horizon

Östersjöprogrammet

Creative Europe

Leader

3 målområden

RUS
Västernorrland

- 1. Västernorrland som plats har stärkts i ett nationellt och globalt perspektiv**
  - Samordnat påverkansarbete
  - Skapa, attrahera och behålla kompetens och investeringar
  - Universitet, högskolor och forskningsinstitut är motorer för innovation och utveckling
  - Ett modigt regionalt ledarskap som tar ansvar för framtiden
- 2. Västernorrland är den plats som människor väljer för att leva och besöka**
  - Växande region med attraktiva, livskraftiga städer och landsbygder
  - Alla ska ha grundläggande behörighet från grundskola och gymnasium
  - Fler flexibla former för lärande
  - Ett funktionellt sammanhållet system för hållbart resande
  - Ökad upplevd närhet till omvärlden, -fysisk eller digital

- 3. Västernorrland är platsen där företag och organisationer väljer att växa**
  - Finansieringsbeslut tagna för nya Ostkustbanan, Mittbanan och Ådalsbanan
  - Ett sammanbundet logistiksystem
  - Ett regionalt matchat utbildningsutbud
  - Ökad matchningsgrad
  - Utvecklade styrkeområden genom smart specialisering
  - Fler nya och växande hållbara företag och fler företagsamma invånare
  - Sammanhållet finansierings-, företags- och innovationsstödsystem

Funktionell samverkan har inga geografiska gränser

Principer för regional utveckling

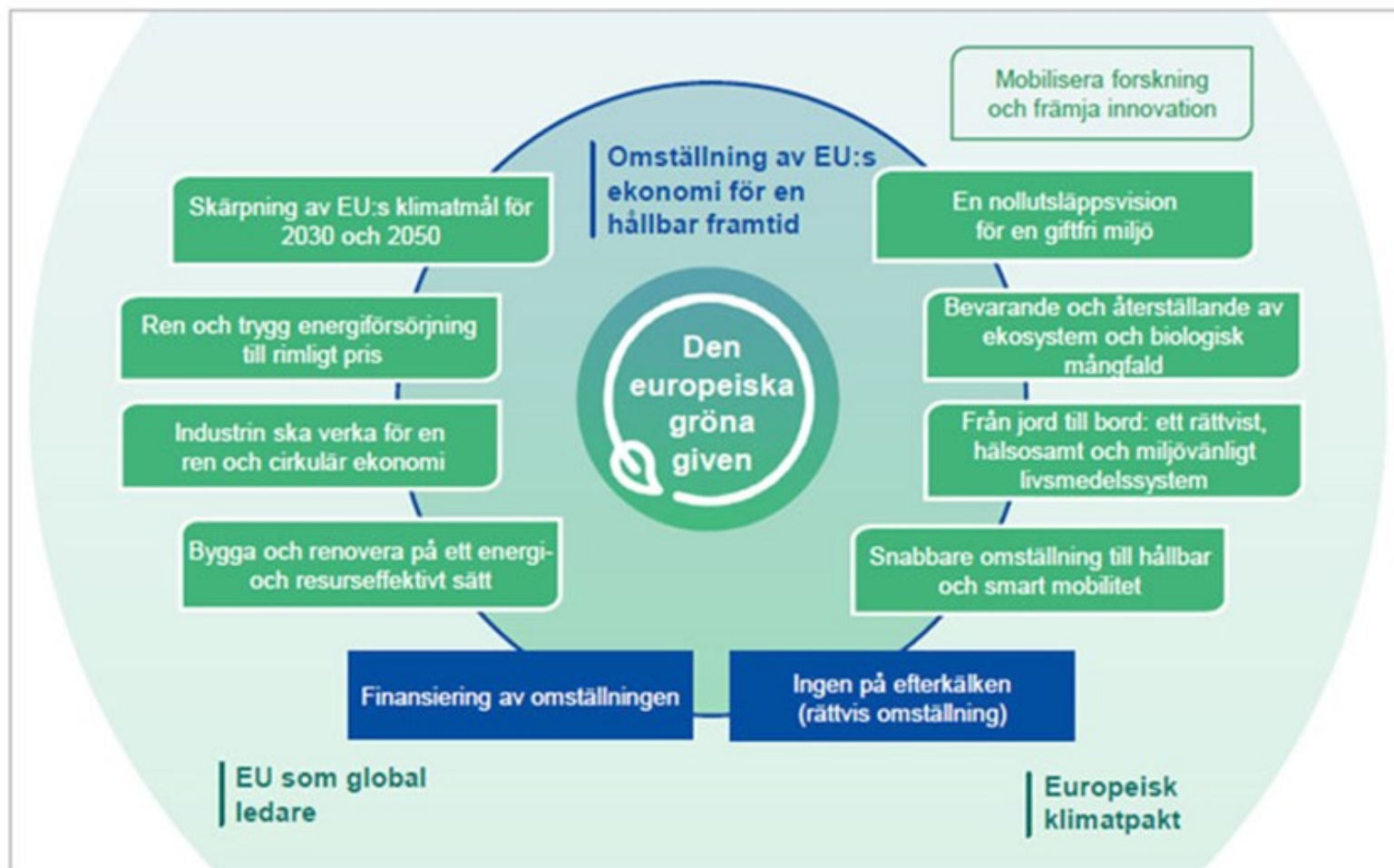
- Flernivåstyre
- Jämställdhet
- Digitalisering och säker digital transformation
- Ta vara på potentialen i både stad och land
- Låt aktörer gå före, alla behöver inte vara med på allt
- Testa nytt och kontinuerligt lärande

 Region
Västernorrland

 Region
Västernorrland

EU:s Gröna giv

Effektlogik – kedjan

- Vilka behov/beslut ska insatsen bidra till att skapa eller förändra?

- Vilken förändring vill vi se?

Politiska mål (programområden):

1. Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet
2. En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt Europa
3. Ett mer sammanlänkat Europa genom förbättrad mobilitet
4. Ett mer socialt Europa genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter
5. Ett Europa närmare medborgarna genom hållbar och integrerad utveckling av stads-, landsbygds- och kustområden och lokala initiativ.

Medfinansiering

Interreg Sverige-Norge:

Minst en aktör från båda länderna

65% EU / 35% annat

Interreg Aurora:

Minst två aktörer från två länder

OBS! Ansökan sker på engelska.

65% EU / 35% annat

Interreg NPA:

Minst tre partners från tre olika länder, minst ett EU-land. Helst två av tre geografiska zoner, Finland-Sverige-Norge, Irland, Färöarna-Island-Grönland.

OBS! Ansökan sker på engelska.

65% EU / 35% annat

ERUF:

40% EU / 60% annat

Inga program är ännu antagna men utlysningar planeras preliminärt att starta i maj-juni, förutom NPA som öppnar redan 17 mars 2022.

Sammanhållningspolitik -ERUF

Syfte:

- Sammanhållningspolitiken: *Främja Europas konkurrenskraft och minska utvecklingskillnader mellan regionerna i EU*
  - **Interreg:** *Angripa gemensamma utmaningar som fastställs gemensamt i gränsregioner och att ta tillvara den outnyttjade tillväxtpotential*
  - **ERUF Sverige:** *Hålla ihop EU och Sverige samt stödja utvecklingskraft, näringslivets utveckling och sysselsättning i så väl städer som landsbygd. Bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling.*

PO2

ERUF, Interreg Sverige-Norge och NPA

- En grönare och koldioxidsnål övergång till en ekonomi med noll nettoutsläpp av koldioxid och ett motståndskraftigt Europa, genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer.

Interreg Aurora

- Ett grönare Europa med lågt klimatavtryck genom att främja ren och rättvis energiomställning, gröna och blåa investeringar, cirkulär ekonomi, klimatanpassning och riskförebyggande arbete.

Målgrupper

- Offentliga aktörer, universitet och högskolor och övriga forsknings- och utbildningsaktörer, små och medelstora företag, företagsfrämjande organisationer ekonomiska föreningar och civilsamhället.

Målgrupperna är hämtade från ERUF men stämmer i huvudsak även med övriga program.

ERUF - Hållbarhet i fokus

Med utgångspunkt i regionala och lokala förutsättningar stödja insatser för omställningen till en hållbar utveckling.

Omställningen till en fossilfri och cirkulär ekonomi – hållbar omställning i samhället

Insatser ska i lika stor utsträckning komma både män och kvinnor till godo.

Programmet ska bidra till

- att säkra ett konkurrenskraftigt näringsliv utan att det sker på bekostnad av livs-, kultur och naturmiljöer
- att de globala målen i Agenda 2030 kan uppnås

Förnybar energi

- Önskat sluttillstånd
  - Hållbara kommunikationer och ett konkurrenskraftigt fossilbränslefritt näringsliv
- Effekter på lång sikt
  - Minskade utsläpp av växthusgaser
  - Hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv
  - Ökad produktion och användning av förnybar energi
  - Effektivare användning av begränsade resurser

Förnybar energi

- Effekter på kort och medellång sikt
  - Ökad tillgång och efterfrågan på infrastruktur och hållbara förnybara drivmedel
  - Ökad kunskap och förändrade attityder hos organisationer i regionen
  - Nya produkter och processer som främjar förnybar energi
  - Smartare och flexiblare elnät

Utmaningar och behov

- Klimatförändringen
- Fossilbränsle fria och tillgång till förnybara bränslen och hållbara energilösningar
- Omställning hållbara drivmedel – klimatneutralt Sverige 2045
- Ökad produktion av förnybar energi
- Minska energianvändning
- Elektrifiering
- Smartare konsumtionsmönster och mer flexibelt elsystem

Aktiviteter/insatser

- Företag
  - Omställning till hållbara drivmedel för små- och medelstora företag
  - Stöd för utveckling av nya produkter och processer
  - Främjande av produktion av hållbar förnybar energi
  - Insatser som främjar utbyggnad av infrastruktur för förnybara drivmedel
  - Insatser för elektrifiering av person- och godstransporter

Indikatorer

- Projektresultat
  - Företag som får stöd
  - Företag som får stöd genom bidrag
  - Företag som får icke-ekonomiskt stöd
  - Organisationer som får stöd
- Långsiktiga
  - Antal företag som utvecklar produkter, processen och affärsmodeller
  - Antal användare av implementerade stödstrukturer
  - Privata investeringar som matchar offentligt stöd
  - Ökad energieffektivitet
  - Uppskattade växthusgasutsläpp

Interreg Aurora

Budget:

Ca 160 million euro totalt
(ERUF 93,8 MEUR)

Medfinansiering:

EU 65/35
Norge 50/50

Programspråk:

Engelska

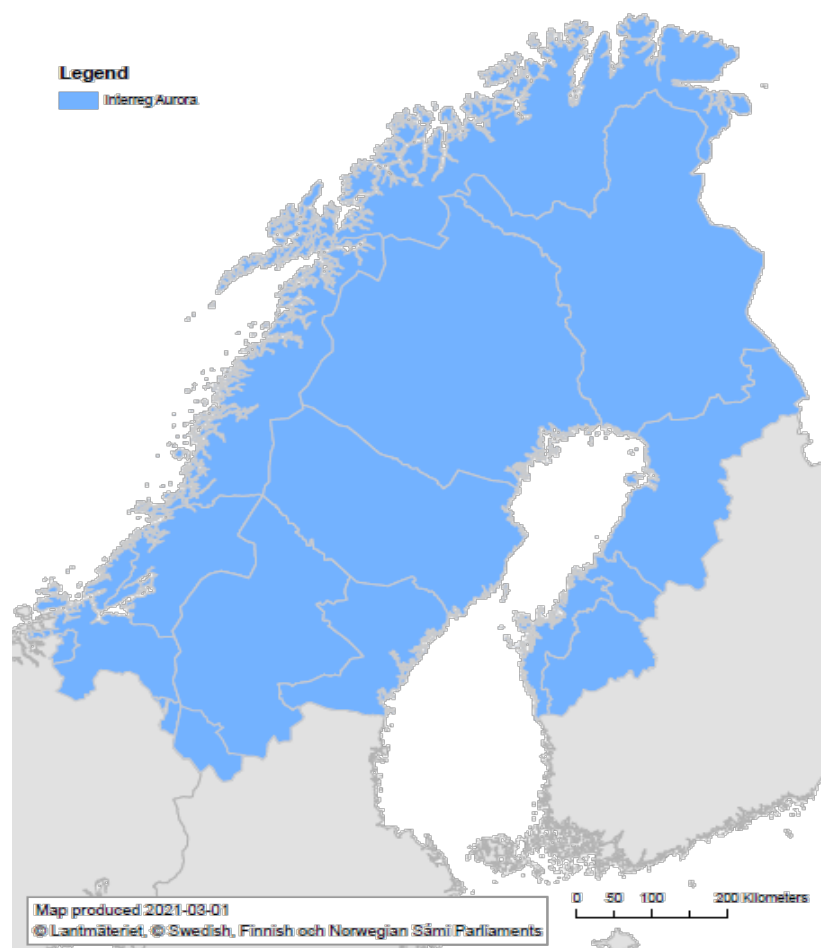
Nästa steg:

Utlysning 2022-Q2?

Deltagare:

Minst två deltagare från två länder

Interreg Aurora

Total area approx. 570 000 km²

Interreg Aurora 2021 - 2027

- Övergripande målsättning
  - Hållbar utveckling - programmet har en viktig roll att eftersträva målen och uppmuntra projekt i linje med agenda 2030 och den europeiska gröna given.
  - Uppmuntra gränsöverskridande samarbete och därigenom stärka programområdets konkurrenskraft, hållbarhet och attraktivitet genom social inkludering, digitalisering och grön omställning

Hållbarhetsdimensioner

- Ekologisk hållbarhet
  - Bevara ekosystemen, minska negativ miljöpåverkan och säkerställa resurser för kommande generationer. Använda våra gemensamma naturresurser så naturen bibehålls, hälsofrämjande nu och i framtiden och anpassa konsumtionen till de miljömässiga begränsningarna
- Ekonomisk hållbarhet
  - Använda, vårda och underhålla resurser för att skapa långsiktigt hållbart ekonomiskt värde i samhället. Mer hållbara och konkurrenskraftiga företag och fler jobb, där tillväxt går hand i hand med hållbar utveckling.
- Social hållbarhet
  - Ett samhälle som respekterar grundläggande mänskliga rättigheter för ett rättvist, jämställt och inkluderande samhälle.

Övergripande utmaningar

- Klimatanpassning och riskförebyggande arbete
- Skydd och bevarande av biologisk mångfald och grön infrastruktur
- Implementering av EU-strategier
- Horisontella perspektiv

Horisontella perspektiv

- Hållbar utveckling ska integreras i alla skeden, med sikte på det långsiktiga resultatet av en resurseffektiv, attraktiv, konkurrenskraftig och levande framtid för regionen.
- Projekt ska sträva efter genomförande med lågt koldioxidavtryck, jämlika möjligheter för kvinnor och män, icke-diskriminerande och inkluderande.
- Krav att projekten bidrar till mål 5, 10 och 17 i Agenda 2030

Specifika mål och aktiviteter

Främja klimatanpassningsåtgärder och verka riskförebyggande, motståndskraft genom ekosystembaserade angreppssätt

- Möjliga aktiviteter
  - Öka kunskapen och kommunikationen
  - Utforma och anpassa metoder
  - Utbyte av erfarenhet
  - Utveckla planer, program och strategier
  - Implementering av teknik, digitala lösningar, verktyg m.m.
  - Involvera och engagera lokala och regionala intressenter
  - Mäta återställande av myrar, våtmarker med mera

Specifika mål och aktiviteter

Förbättra skydd och bevarande av naturen, biologiska mångfalden och grön infrastruktur, inkluderat urbana områden och minska alla former av föroreningar

- Möjliga aktiviteter (fokus sjöar, vattendrag och närliggande områden)
  - Datainsamling, analyser, scenarion och planer
  - Utforma och implementera metoder
  - Kunskap och utbyte av best practice
  - Harmoniserade arbetsmetoder och riktlinjer
  - Utveckling av gemensamma hållbarhetsstrategier

Specifika mål och aktiviteter

Främja hållbar multimodal urban mobilitet, som en del i övergången till en koldioxidneutral ekonomi

- Möjliga aktiviteter
  - Analyser och undersökningar
  - Utveckling av strategier
  - Planering och implementering av digitala lösningar
  - Småskaliga piloter som möjliggör lägre koldioxidutsläpp från transportsystemen
  - Aktiviteter för att utbyta erfarenheter som seminarier, studiebesök, undersökningar och utbildning

Indikatorer

- **Projektresultat**
  - Utvecklade strategier och planer
  - Gemensamt utvecklade pilotförsök som implementerats i projekt
  - Samverkan mellan organisationer över gränser
  - Gemensamt utvecklade lösningar
- **Långsiktiga resultat**
  - Antagna strategier och planer av organisationer
  - Samverkan mellan organisationer över gränser efter projektslut

Interreg Sverige -Norge

Två delområden:

- Nordens Gröna Bälte
- Centrala Skandinavien

2,7 miljoner invånare

100 mil gräns

Budget:

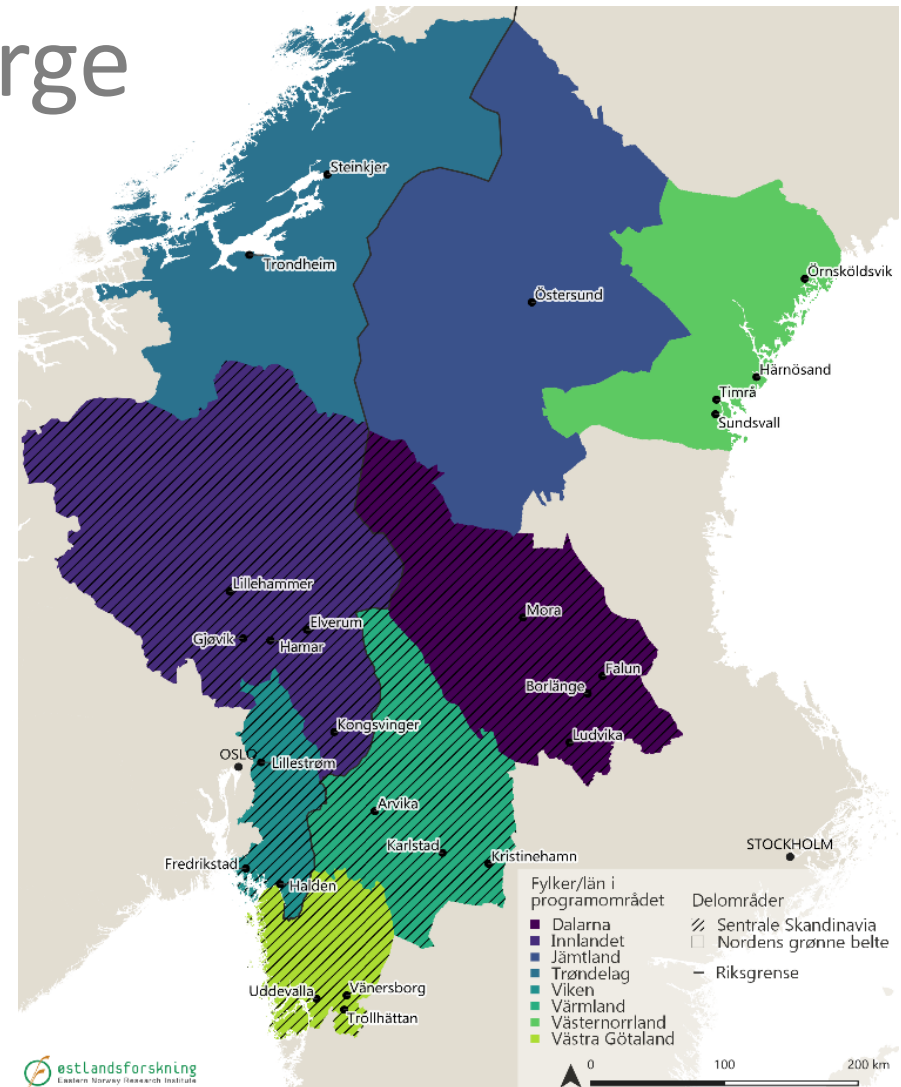
47m euro (EU) + 16 m euro (Norge)

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige – Norge

 **Region
Västernorrland**

Interreg Sverige-Norge 2021-2027

En hållbar utveckling och omställning i en attraktiv gränsregion utan gränshinder med betoning på grön omställning, cirkulär ekonomi, funktionella gränsregioner och individen i centrum.

- Programmets insatser ska bidra och leda till
  - en förflyttning inom dimensionerna social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet där alla tre dimensionerna är jämbördiga
  - att människor kan och vill bo, arbeta och leva i gränsregionen. Stimulera innovationer i näring och bidra till att utveckla och upprätthålla bra offentligt serviceutbud
  - Att reducera gränsbarriärer för att ge möjlighet till att nyttja kompetens och knyta samman städer och tätortsområden.

Hållbarhetsdimensionerna

- Miljömässig hållbarhet
  - Vårda och respektera natur och miljö. Exempelvis behövs arbete för att bevara den biologiska mångfalden, säkerställa ett balanserat kretslopp i ekosystemen, fasa ut fossil energi och föra in förnybara energikällor
- Ekonomisk hållbarhet
  - Hushålla, förädla och underhålla de resurser som finns. På detta sätt återskapas värden som kan användas långsiktigt och bidra till ekonomisk hållbarhet
- Social hållbarhet
  - Människor ges likvärdiga möjligheter utifrån sina förutsättningar och behov, oavsett bakgrund, plats, kön, ålder eller förmågor.

Möjligheter och utmaningar

- Klimat och miljöfrågor är globala. Vi måste minska klimatutsläppen och ta hänsyn till miljön utanför våra egna behov.
- Goda förutsättningar för att maximera gränsöverskridande arbete inom hållbar grön och blå tillväxt.
- Utvärdering av nuvarande program visar potentialen för samarbete inom blåa ekonomiska tillväxtaktiviteter, jordbruksproduktion och utveckling av grön infrastruktur baserad på förnybar energi, hållbar konstruktion och hantering av restavfall.

Horisontella kriterier

- Särskilt fokus på de sociala hållbarhetsaspekterna:
  - Jämställdhet
  - Integration
  - Icke-diskriminering
- Projekten ska ha en tydlig koppling till EU:s gröna giv och Agenda 2030
- Verktyg för att förbättra och effektivisera arbetet för hållbar tillväxt och ska bidra till social, ekonomisk och miljömässig hållbar utveckling
- Beaktas i planering, genomförande, uppföljning och utvärdering

Specifikt mål och aktiviteter

Främja klimatanpassning, förebyggande av katastrofrisker samt motståndskraft med beaktande av ekosystembaserade tillvägagångssätt

- Möjliga aktiviteter
  - Nätverkande och sektorsöverskridande arbete kring klimatanpassning
  - Klimatförändringarnas påverkan på företag
  - Främja skogs- och jordskötsel som minskar risk för skogsbrand
  - Åtgärder för att skapa motståndskraft för skogsnäringen
  - Samverkan kring termer av grön infrastruktur för att skydda natur och biologisk mångfald
  - Samarbete mellan organisationer för att uppnå bättre förberedelse gentemot konsekvenserna av klimatförändringar.

Indikatorer

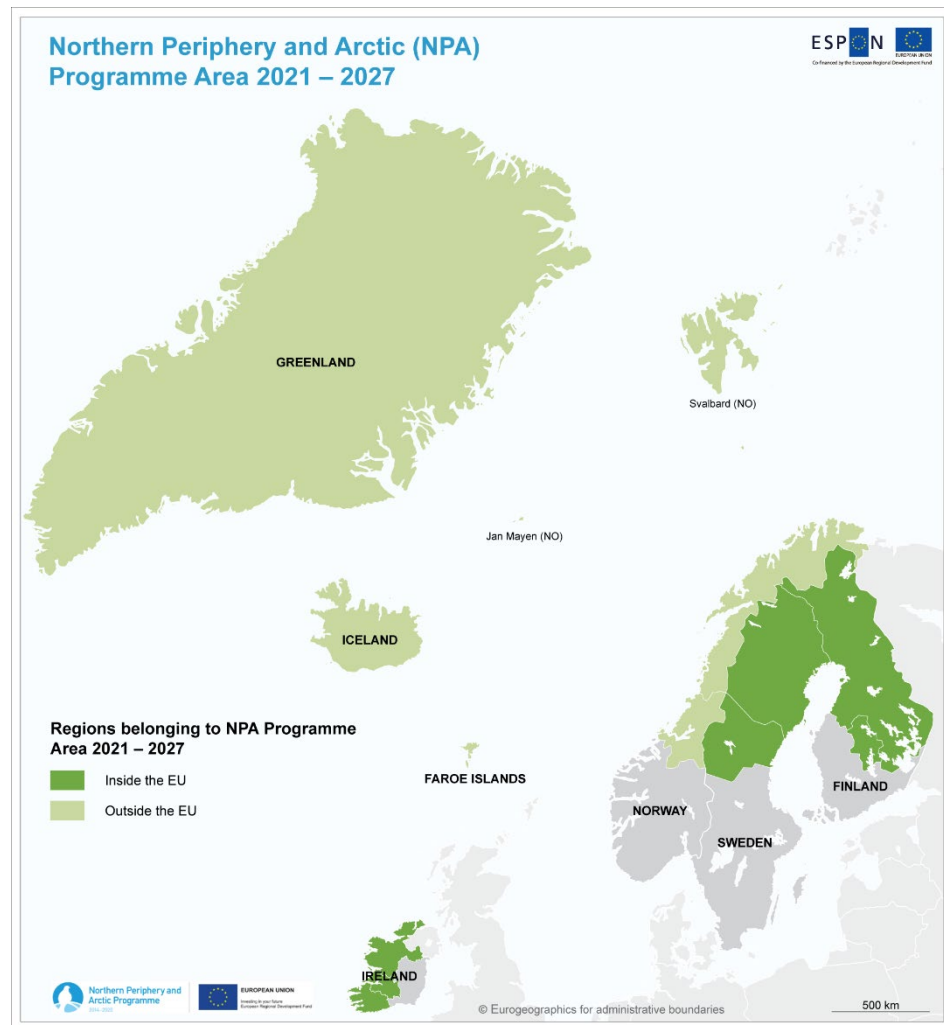
- Projektresultat
  - Företag som får stöd
  - Företag som får icke-ekonomiskt stöd
  - Gemensamt utarbetade strategier och handlingsplaner
  - Samarbete mellan organisationer över gränserna
- Långsiktiga
  - Gemensamma strategier och handlingsplaner har antagits
  - Samarbete mellan organisationer efter avslutat projekt

Norra Periferin och Arktis

- UK ingår inte längre
- Små förändringar i norska och Irländska regioner
- Budget: $\approx 43,7$ MEUR ERDF + ERDF equivalent (NO, IS, FO, GL)

Övrigt:

- Genomsnittsprjekt = 1,5 m Euro
- Minst tre partners från tre olika länder, minst ett EU-land. Helst två av tre geografiska zoner:
  - Finland-Sweden-Norway;
  - Ireland;
  - Faroe Islands-Greenland-Iceland.”

Utmaningar och möjligheter

- Området står inför stora utmaningar kopplat till resursanvändning, skydd av miljön och klimatförändringar
  - Minskad biologisk mångfald
  - Ökade skyfall
  - Mindre glaciärer
  - Färre områden med permafrost
  - Mer extremväder
- Området har stor potential kopplat till grön utveckling/omställning och förnybara energikällor.

Målområden

- Främja energieffektivitet och minska utsläpp av växthusgaser
- Främja klimatanpassning och förebyggande av risker, samt motståndskraft med ekosystembaserade tillvägagångssätt

Prioriteringar

- Stärka kapaciteten för anpassning till klimatförändringar och tillräckliga resurser i området.

Specifikt mål och aktiviteter

Främja energieffektivitet och minska utsläpp av växthusgaser

- Aktiviteter
  - Överföring och utveckling av hållbar förnybar energiproduktion och energieffektiva lösningar lämpliga för kalla klimat och samhällen med långa avstånd till andra
  - Underlätta användning av platsspecifika energiöverskott och utveckla smarta koncept för energihantering i samhällen med långa avstånd till andra

Indikatorer

- Projektresultat
  - Bostäder med förbättrad energiprestanda
  - Lösningar för lagring av energi
  - Gemensamt utvecklade piloter som implementerats i projekt
- Långsiktiga
  - Organisationer har antagit gemensamt framtagna strategier och planer
  - Organisationer har antagit gemensamma lösningar

Specifikt mål och aktiviteter

Främja klimatanpassning och förebyggande av risker, samt motståndskraft med ekosystembaserade tillvägagångssätt

- Aktiviteter
  - Överföring och utveckling av lösningar som möjliggör kunskap och uppbyggnad av lokal kapacitet för klimatanpassning, riskförebyggande, robusthet i glest befolkade områden

Indikatorer

- Projektresultat
  - Nationella och regionala strategier för att möta klimatförändringar
  - Gemensamt framtagna piloter som implementerats i projektet
  - Samarbete över gränser
  - Gemensamt framtagna lösningar
- Långsiktiga
  - Skydd för invånare gällande klimatrelaterade naturkatastrofer (annat än översvämning och brand)
  - Skydd för invånare gällande icke-klimatrelaterade risker och risker relaterade till mänskliga aktiviteter
  - Lösningar har antagits av organisationer

Nästa steg

Frågor efter seminariet?

Om presentationen

sofia.mackin@rvn.se

Kontakt sekretariat och medfinansiering

[Region Västernorrland - Stöd och finansiering \(rvn.se\)](http://rvn.se)

Intresseanmälan tidig projektidé

[Region Västernorrland - Projektstöd tillväxt \(rvn.se\)](http://rvn.se)